

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutioes Morales

In Quibus Vnivers[a]e Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

31. Qua in parte animæ inhæreat peccatum originis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

Respondeo, eos quoque iustitiam minimè amissuros: quoniam ex scripturis, & Patribus solum didicimus peccatum originis communi seminis propagatione in posteros transfundi, eò quòd nati & concepti, iustitiæ originalis privationem vna cum natura suscipiunt: ergò filij ante lapsum geniti, iustitiam originalem nequaquam amitterent.

At contrà hæc nobis objicies: Primò, Adam accepit iustitiam sibi ac toti generi humano, ergò quocunque tempore per peccatum illam amississet, sibi quoque ac toti generi amississet; sed filij ante lapsum geniti ad genus Adæ pertinebant, ergò. Respondeo, Adamum accepisse iustitiam transfundendam quidem dono Dei in omnem sobolem, sed ex eo communi seminis propagatione venturam; & proinde non in filios ante iam natos.

Secundò oppones: Si filij iam nati ante peccatum iustitiam retinissent post Adæ peccatum, eam quoque in suos posteros traduxissent, quia eam beneficio quidem Dei, sed per Adamum acceperant, & proinde sibi & posteris. Respondeo, eam iustitiam post Adæ peccatum non fuerant transmissuri, quia eorum posteri, licet ab eis proximè generarentur, nihilominus tamen essent veri posteri Adæ, & ab eo profeminati: quare licet ex proximis progenitoribus peccatum originis minimè contraxissent: per generationem tamen ab Adamo peccatore iam factò naturaliter propagati suscepissent. Ad id verò quòd secundo loco objiciebatur, progenitores eorum proximos iustitiam accepisse sibi, ac posteris. Respondeo, post Adæ peccatum eos retenturos fore, quam acceperant iustitiam sibi, & non soboli: Vnde quando iustitiam accepissent transmittendam in posteros, id quidem esset Adamo eam retinente qui eam traduceret per eos: ipse verò Adamo per peccatum amittente, in filij iam geniti iustitia desineret esse commune totius generis donum, & esset in illis personæ privilegium, & beneficium.

Tertiò objicies: Si Rex concessisset militi certum donum, ac munus ea conditione, ut si in officio mansisset, illud sibi, & posteris habuisset; si minus, sibi, & suæ posteritati perdidisset: tunc huiusmodi milite ab rege deficiente, beneficium, & donum acceptum non solum posteri generandi amississent, sed etiam filij ante progeniti. Respondeo, exemplum ex humanis ductum non semper locum habere in divinis: quia amissio regalis muneris in militem collati tantummodo potest poenæ rationem habere; ac proinde filij quicunque ob paternum crimen possunt eo privari: ac verò privatio iustitiæ originalis non est poena, sed culpa. Deus autem neminem odio habet, ut à se alienum, & aversum, & sibi inimicum propter alienum peccatum tantummodo extrinsecum.

Quartò oppones: Iustitia originalis, & gratia erant duo habitus re distincti: ergò licet gratia semel accepta, non nisi propria voluntate amittatur, iustitia tamen originalis potest amitti per alienam voluntatem. Respondeo, fuisse quidem multorum Theologorum sententiam, iustitiam originalem, & gratiam esse habitus inter se re

ipsa diversos. Nos tamen probabiliorē existimamus eam, quæ tradit esse re unū, & eundem habitum ratione distinctū; & proinde quodcumque lethale crimen sicut gratiā, ita iustitiam originalem tollere, atque delere. Ex quibus intelligi potest, quid sit dicendum in ea quæstione, An solo Adamo peccante, Eva nullum peccatum admittens esset iustitiam originalem amissura per peccatum ipsius Adæ? Ambrosius Catharinus affirmat, eam amissuram fuisse iustitiam originalem, sed non gratiam, quia data est Adæ iustitia eo pacto, ut ceteri omnes ex illo, & per illum eam acceptam haberent; sed dicendum existimo, Evam neque gratiam, neque iustitiam originalem amissuram; quòd idem dixi de filijs ex Adamo ante peccatum progenitis.

Nonò Quæritur, An si Eva peccaret, & non Adamus peccatum originis posteros quoque foret consecuturum. Respondeo minimè, ex Anselmo libro de peccato originis cap. 6. ex quo hausisse videntur. S. Tho. 1.2. quæst. 51. ar. 5. Alexan. p. 1. quæst. 105. mor. 3. ar. 2. Dur. 2. dist. 31. quæst. 2. & alij, quia Adamus, non Eva iustitiam sibi, ac posteris acceperat. Eva enim eam habuit, ut sibi propriam, & peculiarem, non communem.

Decimò Quæritur, An si solus peccaret Adam peccatum eius ad posteros quoque pertineret? Respondeo, Maximè, quia ipse Adamus, ut sors, & origo iustitiam acceperat sibi, & posteris, & proinde sibi, & posteris retinisset, vel amississet, etiam si solus ipse, non Eva peccasset.

Alex p. 2.
3. 105. m. 3.
ar. 1. ad finem.

Cap. XXXI.

Qua in parte Animæ inhereat peccatum originis.

Quæritur, Vbinam inest, ut in re subiecta peccatum originis? Tres sunt opiniones: prima asserentium inhereat in ipsa animæ substantia. Sic opinantur Alber. 2. dist. 30. ar. 4. ad 5. S. Tho. 1.2. quæst. 83. ar. 2. Aegid. 2. dist. 31. q. 2. ar. 1. Argen. 2. dist. 31. quæst. 1. ar. 4. Ratio eorum est: quia putant iustitiam originalem in ipsa substantia animæ sedem habuisse, & peccatum originis est privatio iustitiæ: sed forma, & eius privatio in eadem facultate insident. Secunda opinio docet peccatum originis inesse in Appetitu sensus. Ita Durandus sentit 2. dist. 20. quæst. 5. m. 4. quia iustitiam originalem ponit in appetitu sensus, cuius effectus primus erat subijcere appetitum sensus rationi, & Deo. Tertia opinio, peccatum originis in voluntate constituit. Est Scot. 2. dist. 32. quæst. 1. vers. quo ad primum. Nonau. 2. dist. 31. ar. 1. quæst. 2. quam putat probabiliorē Ricardus 2. dist. 31. ar. 1. quæst. 1. cui etiam quidam nunc iuniores accedunt; tu si malueris, eam sequere: id probare conatur Scotus, quoniam peccatum, inquit, originis est privatio iustitiæ originalis: sed iustitia re erat idem habitus, qui gratia; gratia autem non est habitus re à charitate distinctus: sed charitas in voluntate reponitur, ergò & gratia, & iustitia originalis, & proinde eius quoque privatio, quòd est peccatum originis. Oppones, Peccatum originis est peccatum naturæ: quia iustitia originalis erat naturæ donum: ergò utrumque pariter est in substantia animæ

Respondet Scotus, iustitiam originalem fuisse naturę donum, non quia esset in natura, aut quia esset naturalis aut naturę conditio, sed quia colatum Adę in commune bonum totius generis humani, & proinde in omnes homines Dei beneficio, & munere transiturum. Eodem sensu peccatum originis vocatur peccatum naturę, non quia proximę inest in natura, sed quia est peccatum, quo Adam sibi, & omnibus hominibus à se propagandis iustitiam perdidit originalem. Secundo oppones: Peccatum originis totam animam polluit, & inicit, non vnam aliquam eius partem commaculat: ergo inest in ipsa animę substantia. Respondet Scotus, sicut gratia, & charitas inhzrens in voluntate totam animam reddit gratam, & acceptam Deo: ita etiam priuatio gratię, & charitatis, licet proximę in voluntate resideat, totam animam alienat, & auerit à Deo, & proinde totam contaminat. Sed certę cum peccatum originis sit gratię priuatio, & gratia à charitate distincta, in ipsa anima se dem habeat, rectę colligit S. Thomas in anima esse peccatum originis, quamuis cętera peccata in voluntate ponantur, quia nō sunt gratię priuationes, sed actus rectę rationi contrarij.

Cap. XXXII.

Quenam sint peccati originis effecta.

Primo Quæritur, Quot, & qui sint peccati originis effectus? Respondeo, eos ad tria potissimum quatuorue capita reuocari posse. Primus eius effectus est pugna, qua sensus cum ratione, seu mente, caro cum spiritu, corpus cum anima colluctantur: quam pugnam Apostolus explicuit multis in locis, vti cum eam appellauit legem carnis, legem peccati, legem membrorum, concupiscentiam, & veterem hominem. Theologi verò fomitem peccati, & sensualitatem passim appellant. Hęc autem pugna in tribus præcipue consistit. Primum, in eo, quod tum appetitus sensus, tum rationis propensus est ad malum: Deinde, quod ad bonum tardus ac piger: Postremò, quod ratio sæpe est ignara æqui, & boni. Secundus effectus peccati originis sunt animę perturbationes, quas Theologi animales passiones nominare solent, quę mentem hominis perturbant, & commouent, rationem sæpe præcurrunt, & aliquando obsistentem quodam modo ad se sistent. De quibus animi affectibus tertio libro à nobis pro instituti nostri ratione fusè disputatum est. Tertius effectus: Omnes corporis morbi, & ægrotudines, miserięque innumera, quibus sunt dolores, fames, sitis, lassitudo: Animaduertendum est, hæc omnia partim esse naturę ipsius conditiones: constat enim homo ex contrarijs, item ex sensu & ratione. Vnde homo si cum solis naturę dotibus procrearetur, hisce malis foret obnoxius ex ipsa conditione naturę: partim verò sunt peccati effecta, quia primus homo ex quo omnes fati, procreati que sumus, Dei beneficio iustitiam, & sanctitatem acceperat, quę totum hominem in officio continebat; quęque, si eam Adamus conseruaret, deriuaretur in posterum: quare ea deperdita, quę superius mala commemorauimus, in hominem ir-

ruperunt. Mala itaque, quę alioqui ex conditio-
ne naturę hominem consecutura, sed iustitię
originalis beneficio repressa erant, tanto Dei
munere deperdito, totum genus humanum in-
dardunt. Lutherani plures alios peccati esse-
ctus enumerant, vt ignorantiam Dei, contemp-
tum, blasphemiam, inobedientiam, odium, dis-
fidentiam, desperationem, ac similia non pauca;
Verum illi profecōd magnopere allucinantur.
Nam horum appellatione si intelligant actus, &
motus subitò erumpentes, tunc erunt pertur-
bationes, & affectus animi: si verò actus plena
animi deliberatione elicitos accipiant, tunc
sunt lethalia crimina, propria voluntate con-
tracta.

Secundo Quæritur, An mors corporis ita sit
peccati originis effectus, vt in omnes sit perua-
sura? Olim inter Patres duę fuere sententię:
Quidam enim senserunt, eos omnes, quos in ex-
tremo ad iudicium aduentu Christus Dominus
vivos reperiet, non esse mortuos, sed in nubi-
bus obuiam processuros Christo venienti, &
proinde transiuros citra mortem vllam, ex hoc
statu mortali ad immortalem Beatorum cœli
habitatorum vitam, omnis corruptionis atque
miserię expertem. Hoc autem illi probare nite-
bantur auctoritate scripture, ea inquam, quę ha-
betur in prima ad Thessalonicenses capite 4. vbi dici-
tur: *Nos qui viuimus, qui relinquitur, simul rapiemur
cum illis in nubibus obuiam Christo in aera.* Vbi Paulus
se annumerat hominibus tunc temporis victu-
ris: non quod ipse victurus esset vsque ad nouis-
simum mundi diem, sed more scripture loqui-
tur, quo vsus etiam Dominus noster dixit: *Quem
occidisti inter templum, & altare, & tamen non illi,
quos tunc Christus alloquebarur Iudei, sed eo-
rum parentes occiderunt.* Ita dictum est, ab eo-
dem Apostolo: *nonisimè diebus istis loquutus est nobis
in Filio.* Illud quoque Pauli testimonium ad ideam
comprobandum adferebant illius opinionis
auctores, quod est in prima ad Corinthios cap-
it. 15. vbi quod latina lectio habet: *Omnes quiescere
surgemus; sed non omnes immutabimur.* Greci codices
legunt: *Non omnes dormiemus, sed omnes immutabimur.*
quasi diceret Apostolus: Non sumus omnes mo-
rituri, omnes tamen transiuri ex hoc statu mor-
tali, ad statum vitę immortalis. Tertium eorum
argumentum erat, quia credimus Christum
uenturum ad iudicandum vivos, & mortuos;
ergo aliqui sunt viui futuri, quando Christus
ad iudicandum adueniet, eosque vivos depre-
hendet. Hęc opinio fuit Chrylostomi homil. 41.
in primam ad Corinth. capite 15. Theodoret, Theo-
phylacti, Epiphani j libro 2. Tomo 1. Hæresi 64. prop-
fines, vbi exponit illud primę ad Thessaloni-
censes 4 (Rapiemur cum illis) *Qui rapitur, inquit,
non moritur: Tertulliani item, libro de Resurrectione
carnis, capite 42. libro quinto aduersus Marcionem, capite
decimo. Hieronymus idem tenet in epistola ad Mar-
cellam, quę incipit: Magnus nos prouocans quęstio-
nis, quęstione tertia. Auctor Commentariorum
nomine Ambrosij 1. Corinib. 15. ait: omnes resurre-
mus, qui in aduentu Domini mortui inueniemur: non
omnes immutabimur, qui in corpore sunt reperi, quia
sancti soli beatitudinis gloriam consequentur: Augusti-
nus libro secundo de peccatorum meritis, & remissionibus*